

Sprawozdanie merytoryczne Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” za 2022 r.

Ogólny opis najważniejszych przedsięwzięć i osiągnięć w 2022 r.

1. Działalność wystawiennicza:

A) Wystawy stałe:

- a) *Wrocław 1945-2016*- wystawa prezentująca losy Wrocławia i jego mieszkańców w XX wieku. Dzięki ekspozycji zwiedzający mają możliwość zapoznania się z najważniejszymi wydarzeniami i postaciami, które wywarły wpływ na dzieje miasta, Polski i świata. Są to m.in. udział bp. Bolesława Kominka w polsko – niemieckim pojednaniu, działalność Radia Wolna Europa, epidemia czarnej ospy w 1963r., czy pionierskie osiągnięcia wrocławskich informatyków. Istotny fragment wystawy jest poświęcony wrocławskiej „Solidarności” i dolnośląskiemu środowisku opozycji demokratycznej w okresie PRL. / frekwencja: 26 986

B) Wystawy czasowe:

- a) *Wrocław Pamięta* - wystawa plenerowa o stanie wojennym autorstwa Łukasza Kamińskiego i Marka Stanielewicza. Ekspozycja zaaranżowana jako uliczna barykada, która miała oddać klimat ulicy z grudnia 1981. Otwarcia towarzyszyła gala upamiętniająca wprowadzenie stanu wojennego /czas ekspozycji: 10.12.2021-17.01.2022/ frekwencja: 2 650
- b) *Machiny Leonarda da Vinci* – wypożyczona wystawa prezentująca rekonstrukcje machin Leonarda da Vinci, a także reprodukcje jego obrazów. Wystawa była częściowo interaktywna i posiadała strefę dla najmłodszych. /czas ekspozycji: 18.01.2022-15.05.2022/ frekwencja: 13 960
- c) *Rzeczy pierwsze we Wrocławiu* – wystawa wirtualna opowiadająca o powojennym mieście, w którym życie od 1945 roku układali sobie Polacy przymusowo przesiedleni z dawnych Kresów II RP. /otwarcie ekspozycji: 20.05.2022 /frekwencja: 23 562
- d) *Historie Sybiraków – tak blisko, tak daleko* – ekspozycja ukazująca na przykładzie przeciętnego Polaka pierwsze powroty z masowych deportacji sowieckich. /ekspozycji: 1-26.01.2021 oraz 27.01-28.02.2022 /frekwencja: 1 079
- e) *Wolność jest w nas* – wystawa pokonkursowa kończąca wspólny projekt Aresztu Śledczego we Wrocławiu, Oddziału IPN we Wrocławiu, Wrocławskiego Klubu „Anima”, Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli oraz Centrum Historii Zajezdnia. Konkurs, którego tematem była 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, adresowany był do osadzonych w jednostkach penitencjarnych na Dolnym Śląsku. /czas ekspozycji: 11.02-7.03.2022 /frekwencja: 435
- f) *Pamięć wysiedlona* - wystawa realizowana we współpracy z czeską organizacją Post Bellum. Ekspozycja przybliżyła historie 12 osób z 5 różnych krajów, które opowiadają o przymusowej emigracji po II wojnie światowej. /czas ekspozycji: 23.03.2022-19.04.2022 /frekwencja: 4 669
- g) *Za wolność waszą i naszą* – wystawa plenerowa zorganizowana przez Kancelarię Premiera Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Obrony Ukrainy. Prezentowała rosyjskie pojazdy wojskowe zniszczone podczas niedawnych walk. /czas ekspozycji: 7-17.07.2022 /frekwencja: 10 000
- h) *Dortmundzko-wrocławsko-lwowska Fundacja im. św. Jadwigi - 30lecie działalności* - wystawa plenerowa na 22 planszach naszego systemu prezentująca dzieje partnerstwa między Wrocławiem a Dortmundem oraz Wrocławiem a Lwowem, a także ukazująca działalność Fundacji im. Św Jadwigi/czas ekspozycji: 23.06-17.07.2022 /frekwencja: 15 040
- i) *Armia Krajowa - największa podziemna armia świata* - wystawa została przygotowana z okazji 80. rocznicy przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową. Ekspozycja przedstawia genezę powstania Armii Krajowej na tle ówczesnej sytuacji politycznej Polski i Europy, a także wprowadza odbiorcę w struktury polskiego Państwa Podziemnego, ukazując portrety dowódców i najwybitniejszych oficerów Armii Krajowej. /czas ekspozycji: /frekwencja: 2 045

- j) *Obraz Treblinki w oczach Samuela Willenberga* – wystawa rzeźb autorstwa Samuela Willenberga, któremu udało się uciec z obozu koncentracyjnego w Treblince. Wiele lat po tych dramatycznych wydarzeniach stworzył kolekcję wymownych rzeźb upamiętniających tragedię Holokaustu. /czas ekspozycji: 26.07-21.08.2022 /frekwencja: 1885
- k) *Edyta Stein - wielkość w codzienności* – wystawa będąca elementem obchodów Roku Edyty Stein, przedstawiająca świętą jako wrocławiankę, studentkę, feministkę, przyjaciółkę. Autorkami koncepcji merytorycznej i tekstów była dr Jadwiga Guerrero van der Meijden i dr Anna Siemieniec. /czas ekspozycji: .08-31.08.2022 /frekwencja: 18 000
- l) *Pojednanie dla Europy* – niemieckojęzyczna wersja podróżującej wystawy Ośrodka Reconciliation for Europe prezentowana w heskim Landstagu /czas ekspozycji: 15-18.11.2022 / frekwencja: 50
- m) *Polonia Wroclawska* – prezentacja wystawy dotyczącej Polaków mieszkających w Breslau / 28.11-2.12.2022 / frekwencja: 200
- n) *Odra-most.Odra-granica* - wystawa pokazująca Odrę z dwóch perspektyw: jako naturalną granicę, ale też most łączący ze sobą dwa brzegi. Wystawa zbudowana została w oparciu o najważniejsze układy i traktaty międzynarodowe dotyczące Odry, jako granicy oraz o wiele oryginalnych map, opowiadających o Odrze jako osi regionu. Do stworzenia ekspozycji wykorzystano unikatowe, nigdy wcześniej niepublikowane obiekty /czas ekspozycji: 14.10.2022- 11.12.2022 / frekwencja: 2267
- o) *Ciemno płonie* – wystawa fotografii Laury Makabresku organizowana w ramach obchodów Roku Edyty Stein /czas ekspozycji: 10-23.10.2022 / frekwencja: 150
- p) *Richard Demarco. Obywatel kultury. Przez Żelazną Kurtynę ku nowej Europie* - zaktualizowana o akcent ukraiński wersja wystawy przedstawiającej postać Richarda Demarco i jego powiązań z Polską. Ekspozycja w The Polish SPK House w Edynburgu / czas ekspozycji: 25.08-31.10.2022 / frekwencja: 600.

1. Publikacje

A) Publikacje wydane nakładem Ośrodka:

a) „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej” nr 11, ss. 392, nakład 150 egz. [wydany drukiem; online dostępny w 2021 roku].

Publikacje zawierały artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Rozstrzygnięcie I edycji Konkursu na najlepsze prace licencjacką i magisterską z wykorzystaniem historii mówionej*, ss. 380–382.
- Kopiniak M., *Historia mówiona jako narzędzie partycypacji muzealnej*, ss. 90–115.
- Szajda M., *Sprawozdanie z X spotkania warsztatowego Polskiego Towarzystwa Historii Mówionej*, ss. 376–378.

b) *Civitate Wratislaviensi Donatus. Nagroda Wrocławia. Nagroda Prezydenta Wrocławia 2022*, pod red. K. Jasińskiej, ss. 72, nakład 250 egz. [publikacja okolicznościowa wydana z okazji Święta Wrocławia 2022].

c) Kwartalnik „Pamięć i Przyszłość” nr 1–2/2022 (55–56); ss. 128; nakład 300 egz., tematy wiodące numerów: 31 VIII 1982 oraz Powódź 1997.

Publikacje zawierały artykuły pracowników Ośrodka:

- Bradke M., *Odra – mity i fakty. Z prof. Grzegorzem Straucholdem, historykiem z Uniwersytetu Wrocławskiego, rozmawia Marcin Bradke*, ss. 61–65.

d) Wanke-Jakubowska M., Wanke-Jerie M., *Łobuz z sercem na dłoni. Eugeniusz Szumiejko (1946–2020). Astronom, spadochroniarz, opozycjonista, człowiek „Solidarności”*, ss. 192, nakład: 700 egz.

e) Kordylewska M., *Dortmundzko-Wrocławsko-Lwowska Fundacja im. Św. Jadwigi. Biuletyn informacyjny*, nakład: 1000 egz.

f) Zybura M., *Książki – ludzie – rozmowy*, ss. 288, nakład: 300 egz.

g) Tyszkiewicz J., Przybytek D., *Odra – most. Odra – granica*, ss. 100, nakład: 500 egz.

h) Rybicka-Bąk A., Sendra P., *Historia w kopercie*, ss. 118, nakład: 700 egz. (współpraca wydawnicza z Centrum Dialogu „Przełomy”).

i) *Konflikt, stabilizacja, asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne*, ss. 585, nakład: 500 egz. (współpraca wydawnicza z Instytutem Pamięci Narodowej).

j) Hryciuk G., Woźny J., *Golgota Wschodu*, ss. 188, nakład: 3000 egz.

k) „Kalendarz Wrocławski” 2022 nr XLVI (46), ss. 592, nakład: 500 egz., temat wiodący numeru: *Literatura*.

Publikacje zawierały artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Z II Rzeczypospolitej przez Kazachstan do Polski Ludowej. Trudna historia Zofii Teligi-Mertens*, ss. 487–492.
- Bradke M., *Ksiądz Jerzy Rasiak (1941–2021)*, ss. 561–562.
- Bradke M., *Wrocław pomaga*, ss. 56–63.
- Jasińska K., *Antoni Gucwiński (1932–2021)*, ss. 541–543.
- Jasińska K., *Bernard Jancewicz (1943–2021)*, ss. 544–547.
- Jasińska K., *Romantyk Wojciech Cybulski a wrocławska polonistyka*, ss. 456–460.
- Jasińska K., Skrzywanek P., *Ksiądz Stanisław Orzechowski „Orzech” (1939–2021)*, ss. 551–560.
- Kucharski W., *Odra most versus Odra granica*, ss. 328–332.
- Międlar G., *Wydawnictwo Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” na tle działalności instytucji*, ss. 243–248.
- Mutor M., Jasińska K., Skrzywanek P., *Biskup Adam Dyczkowski (1932–2021)*, ss. 536–540.
- Mutor M., Skrzywanek P., *Jan Waszkiewicz (1944–2021)*, ss. 569–572.
- Mutor M., Skrzywanek P., *Stanisław Wolski (1948–2021)*, ss. 569–572.
- Samulewicz D., *Ryszard Szurkowski (1946–2021)*, ss. 565–568.
- Skrzywanek P., *Eysymonttowie – ród od Jaćwingów*, ss. 493–498.
- Skrzywanek P., *Jan Stanienda (1953–2021)*, ss. 563–564.

l) „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej” nr 12, ss. 416, online.

Publikacje zawierały artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Rozstrzygnięcie II edycji Konkursu na najlepsze prace licencjacką i magisterską z wykorzystaniem historii mówionej*, ss. 400–402.
- Szajda M., *19. Seminarium Miejsc Pamięci Europy Wschodniej. „Pamiętać – Opowiadać – Przekazywać dalej. Świadkowie historii w pracy miejsc pamięci”*, Krzyżowa, 30.03.–2.04.2022 r., ss. 396–398.
- Szajda M., *Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Historia mówiona pogranicza”*, Wrocław, Centrum Historii Zajezdnia, 7–8 czerwca 2022 r., ss. 392–394.

ł) *Region czy regiony? Ziemie Zachodnie i Północne 1945–1989*, ss. 720, nakład: 500 egz. [publikacja wydana drukiem oraz dostępna w formie książki elektronicznej].

Publikacje zawierały artykuły pracowników Ośrodka:

- Kucharski W., *Religia na Ziemiach Zachodnich i Północnych w latach 1945–1989*, ss. 254–269.
- Kucharski W., *Religia na Ziemiach Zachodnich i Północnych w latach 1945–1989. Podsumowanie*, ss. 331–334.

m) Jakimowicz M., *Świat, który już nie istnieje. Polskie i ukraińskie opowieści biograficzne (1918–1956)*, ss. 368, nakład: 300 egz. [publikacja wydana drukiem oraz dostępna w formie książki elektronicznej].

n) Portelli A., *Odkrywając historię mówioną*, ss. 292, nakład: 500 egz.

o) cykl popularnonaukowych artykułów „Wrocławskie Historie” [publikacja na www.zajezdnia.org].

W 2022 roku w cyklu opublikowano 64 artykuły, w tym następujące artykuły pracowników Ośrodka:

- Borecki K., *Wspominamy Bohdana Jetza*, „Wrocławskie Historie” [26.08.2022].
- Jasińska K., *Dni Wrocławia dawno temu, czyli jak Wrocław świętował w latach 50. i 60. XX wieku*, „Wrocławskie Historie” [6.05.2022].
- Jasińska K., *Edyta Stein i Uniwersytet we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [3.03.2022].
- Jasińska K., *Między Lwowem a Wrocławiem, czyli o Hugonie Steinhausie*, „Wrocławskie Historie” [25.02.2022].
- Jasińska K., *Nestor polskiej stomatologii – prof. Antoni Cieszyński*, „Wrocławskie Historie” [31.05.2022].
- Jasińska K., *„Niech bagnet jak piorun się wije!” – powstańcy styczniowi z Wrocławia*, „Wrocławskie Historie” [22.01.2022].
- Jasińska K., *Piwo, boks i muzyka, czyli pierwszomajowe atrakcje PRL*, „Wrocławskie Historie” [1.05.2022].
- Jasińska K., *Powojenne początki wrocławskiej straży pożarnej*, „Wrocławskie Historie” [4.05.2022].
- Jasińska K., *Przez porażki do sukcesu, czyli o powołaniu prywatnej Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [3.02.2022].
- Jasińska K., *Romantyk Wojciech Cybulski a wrocławska polonistyka*, „Wrocławskie Historie” [16.02.2022].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Stanisław Kulczyński „Nadrektor całego naukowego Wrocławia”*, „Wrocławskie Historie” [9.05.2022].
- Jasińska K., *Strzał po złoto, czyli Józef Zapędzki w Monachium ‘72*, „Wrocławskie Historie” [1.09.2022].
- Jasińska K., *Święto Wrocławia. Jak? Kiedy? Dlaczego?*, „Wrocławskie Historie” [11.05.2022].
- Jasińska K. [współautorstwo], *Wrocławianki w nauce*, „Wrocławskie Historie” [11.02.2022].
- Jasińska K., *Wrocławski noblista, który tańczył z pszczołami*, „Wrocławskie Historie” [12.06.2022].
- Jasińska K., *„Zakazane piosenki” we wrocławskich kinach*, „Wrocławskie Historie” [10.01.2022].
- Jasińska K., *„Za Polskę, Wolność i Lud” – wrocławski pomnik żołnierzy AK*, „Wrocławskie Historie” [14.02.2022].
- Jasińska K., [współautorstwo], *Z Warszawy do Wrocławia, czyli rzecz o Powstańcach Warszawskich*, „Wrocławskie Historie” [1.08.2022].
- Kosendiak M., *Najważniejsza decyzja w życiu? O chrzcie Edyty Stein*, „Wrocławskie Historie” [1.01.2022].
- Kosendiak M., *Wiosna w Palatynacie – setna rocznica bierzmowania Edyty Stein*, „Wrocławskie Historie” [2.02.2022].
- Kosendiak M., *Wobec pogardy dla sprawiedliwości, humanizmu i miłości bliźniego. List Edyty Stein do papieża Piusa XI*, „Wrocławskie Historie” [12.04.2022].
- Skrzywanek P., *Czy Wrocław odzyska kiedyś „wszystko, co jego”?*, „Wrocławskie Historie” [7.10.2022].
- Skrzywanek P., *Dzień Zasłużonego Krasnoludka*, „Wrocławskie Historie” [1.06.2022].

- Skrzywanek P., *Krótko o długiej historii pewnego obiektu... Miejskie Zakłady Kąpielowe*, „Wrocławskie Historie” [21.06.2022].
- Skrzywanek P., „Pamiętam wrocławski Rynek...” – okrucy wspomnień z czasów remontu, „Wrocławskie Historie” [24.05.2022].
- Skrzywanek P., *Pierwsza taka wizyta... Jego Królewska Wysokość Księżę Edward we Wrocławiu*, „Wrocławskie Historie” [17.09.2022].
- Skrzywanek P., „Podkasana muza” – wrocławska operetka, „Wrocławskie Historie” [22.08.2022].
- Skrzywanek P., *Powodzianka*, „Wrocławskie Historie” [16.07.2022].
- Skrzywanek P., *Wycofanie wojsk radzieckich z Wrocławia*, „Wrocławskie Historie” [18.08.2022].
- Skrzywanek P., „Zapamiętałam tę atmosferę Wrocławia”, czyli *Barbara Krafftówna a Wrocław*, „Wrocławskie Historie” [4.02.2022].

B) Publikacje pracowników wydane poza miejscem pracy:

a) Mutor M., *Droga do Wrocławia. Życie i działalność ks. Bolesława Kominka w latach 1903–1956*, ss. 488, Wydawnictwo Instytutu Pamięi Narodowej, Warszawa 2022.

b) Szajda M., *Kudowa Zdrój jako miejsce pamięci ocalonych Żydów emigrujących z Polski oraz doświadczenie przestrzeni granicznej. Studium na przykładzie relacji biograficznych* [w:] *Granica szeroko zamknięta. Polityczne, prawne i społeczne aspekty ucieczek z Polski Ludowej*, red. M. Dźwigał, P. Knap, P. Skubisz, Szczecin 2021, ss. 275–290.

c) Beniuk S., *Sport młodzieży żydowskiej w świetle „Małego Przeglądu” (1930–1936)* [w:] *Stosunki polsko-żydowskie*, t. 4: *Kobiety i młodzież*, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN [tekst przyjęty do druku].

d) Bock-Matuszyk K., Kucharski W., *Archiwa historii mówionej w Polsce – jako depozyty pamięci. Problemy merytoryczne, etyczne i prawne* [tekst przyjęty do druku].

2. Działalność naukowa

A) Priorytety badawcze

Badania naukowe w raportowanym okresie dotyczyły w szczególności obszarów: historii mówionej, powojennej historii Polski, a w szczególności Wrocławia i okolic oraz Ziem Zachodnich i Północnych. Zrealizowano II i III etap Programu Badawczego ZZiP na temat różnych wymiarów dziedzictw materialnych i niematerialnych na ZZiP po II wojnie światowej i procesów jakim podlegały na przestrzeni kolejnych dekad. Program był realizowany we współpracy z 4 instytucjami: Instytutem Zachodnim z Poznania, Instytutem Śląskim z Opola, Instytutem Północnym z Olsztyna i Centrum Dialogu Przełomy – Oddziałem Muzeum Narodowego we Wrocławiu – w wyniku projektu. W jego efekcie powstały raporty z kwerend, teksty na wystawę „Dziedzictwa ZZiP” zaplanowaną na 2023 r. oraz relacje historii mówionej osób związanych z kształtowaniem tego dziedzictwa.

Kontynuowano projekt badawczy „Wrocławscy opozycjoniści” (pod zmienioną nazwą „Dolnośląscy Niepokorni”), zakładający zarejestrowanie i opracowanie możliwie największej liczby relacji historii mówionej działaczy opozycji w latach 70. i 80. XX w. we Wrocławiu (zarejestrowano 46 relacji biograficznych), oraz projekt „Elity Wrocławia”, którego celem jest udokumentowanie doświadczenia osób, które w ciągu ostatnich dekad miały istotny wpływ na życie miasta w różnych jego wymiarach (administracyjnym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, naukowym etc.; zarejestrowano 21 relacji biograficznych).

B) Sesje, konferencje, seminaria zorganizowane na terenie Ośrodka:

- a) Seminarium naukowe Działu Badawczego na temat "Klęska ekologiczna w Sudetach Zachodnich, a narodziny świadomości ekologicznej w Polsce w latach 70. i 80. XX w."

- b) Międzynarodowa konferencja naukowa „Historia mówiona pogranicza (Oral history of the Borderlands)”, Wrocław, 7–8 czerwca 2022 r.
- c) E. Maj, „Sport szansą na przekroczenie granicy – wyjazdy zagraniczne piłkarzy ręcznych Śląska Wrocław w dobie PRL-u”, konferencja naukowa „Historia mówiona pogranicza (Oral history of the Borderlands)”, Wrocław, 7–8 czerwca 2022 r.
- d) K. Bock-Matuszyk, M. Szajda, Oral history workshop w ramach Public History Summer School, Wrocław, 9 czerwca 2022 r.
- e) Seminarium naukowe Akademia Ziem Zachodnich i Północnych, edycja II, organizowana online, 22 czerwca 2022 r.
- f) K. Bock-Matuszyk, E. Maj, M. Szajda, Praktyka i teoria historii mówionej, warsztaty, 22 września 2022 r.
- g) Cykl seminariów naukowych „Socjologia biograficzna a historia mówiona. Przegląd dobrosąsiedzkich stosunków”, we współpracy z Instytutem Filozofii i Socjologii PAN oraz Uniwersytetem Łódzkim (Łódź – 10 XI, Warszawa – 16 XI, Wrocław – 23 XI 2023 r.).

C) Wykłady pracowników wygłoszone na konferencjach poza Ośrodkiem:

- a) K. Borecki, „Sprawa Narodowa – organ walki z komunizmem” referat wygłoszony na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „W 135. rocznicę założenia Związku Młodzieży Polskiej ZET. U źródeł polskiego obozu narodowego”, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Kraków, 15 stycznia 2022 r.
- b) M. Szajda, Spotkanie wokół książki „Ludność żydowska w Jeleniej Górze po 1945 roku”, Jelenia Góra, Książnica Karkonoska, 25 stycznia 2022 r.
- c) Marek Mutor, udział w debacie „Rethinking the Leadership”, Oxford University, Oxford, 28 kwietnia 2022 r.
- d) K. Bock-Matuszyk, Rzeczy pierwsze we Wrocławiu, wystąpienie połączone z prezentacją wirtualnej wystawy, I LO we Wrocławiu, 30 maja 2022 r.
- e) M. Szajda, udział w The 10th European Remembrance Symposium "Reconciliation: a Long and Winding Path", zorganizowanym przez European Platform of Remembrance and Solidarity, Dublin 1-3 czerwca 2022, uczestnik panelu: Case studies: Paths to Reconciliation – Project Practices
- f) Konferencja naukowa „50-lecie stabilizacji polskich struktur Kościoła katolickiego na Ziemiach Zachodnich i Północnych – w 50. rocznicę wydania konstytucji apostołskiej Pawła VI „Episcoporum Poloniae coetus””, Wrocław, PWT, 23 czerwca 2022 r.
- g) Seminarium grupy roboczej Sieci Ziem Zachodnich i Północnych, Regionalna Izba Pamięci w Kątach Wrocławskich, 28 czerwca 2022 r.
- h) M. Szajda, Śladami jeleniogórskich Żydów: spacer i spotkanie dot. książki „Ludność żydowska w Jeleniej Górze po 1945 roku”, Jelenia Góra, Muzeum Karkonoskie, 1 lipca 2022 r.
- i) E. Maj, warsztat online w ramach projektu edukacyjnego „In Between”: „Remembrance and Future Centre” – oral history activities, 8 lipca 2022 r.
- j) K. Bock-Matuszyk, W. Kucharski, Archiwa historii mówionej w Polsce – jako depozyty pamięci. Problemy merytoryczne, etyczne i prawne, wstąpienie podczas Powszechnego Zjazdu Archiwistów, 8 września, 2022 r., Łódź
- k) M. Szajda, Osadnictwo i wysiedlenia. Migracje w Jeleniej Górze i regionie Karkonoszy w latach 1945-1946, Konferencja naukowa "Osídlování a Vysídlování Krkonoš", Jańskie łążnie, 8-9 września 2022 r.
- l) K. Bock-Matuszyk, M. Musiał, Historia mówiona w praktyce, warsztaty w ramach Międzynarodowych Dni Dziedzictwa, 17 września 2022 r., Kąty Wrocławskie
- ł) M. Szajda, Oddolna czy odgórna inicjatywa? Wokół idei zorganizowania w 1948 r. obchodów rocznicy założenia Jeleniej Góry, Seminarium naukowe "Władza lokalna i samorządowa a społeczeństwo

po 1945 r. - wybrane przykłady osób oraz wydarzeń", Jelenia Góra, Sala Rajców - Ratusz w Jeleniej Górze, 30 września 2022 r.

m) K. Bock-Matuszyk, Ośrodek "Pamięć i Przyszłość" (the "Remembrance and Future" Centre) / Centrum Historii Zajezdnia (the Depot History Centre) and the Western and Northern Territories Network as a support for international scientific research, Kongres Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski, Kraków, 19-22 października 2022 r.

n) M. Szajda, In the Shadow of the Exhibition of the Recovered Territories. Celebration of the 840th anniversary of Jelenia Góra and the Days of Karkonosze Mountains in 1948. Social, political and historical contexts, Schlesien-Kolloquium 2022, Goerlitz, 28-29 października 2022 r.

o) M. Musiał, Izby pamięci a lokalny samorząd – możliwości współpracy w ramach projektu „Ocalone dziedzictwa. Regionalne Izby Pamięci Ziem Zachodnich i Północnych”, V Konferencja regionalna - Rola samorządu w kształtowaniu tożsamości mieszkańców Ziem Zachodnich i Północnych, Poznań, 8 listopada 2022 r.

4. Działalność edukacyjna:

A) Ilość przeprowadzonych lekcji muzealnych w zestawieniu z danymi za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy.

W miesiącach od stycznia do czerwca 2022 roku w Centrum Historii Zajezdnia zostało łącznie przeprowadzonych 96 lekcji muzealnych (zajęć edukacyjnych) oraz warsztatów.

B) Cykliczne programy edukacyjne organizowane przez Ośrodek:

a) *Bajkowe Poranki* – wydarzenie cykliczne adresowane do rodzin wraz z małymi dziećmi. Składa się ono z dwóch części. W pierwszej rodzice wraz z dziećmi oglądają wspólnie klasyczne bajki z okresu PRL, po niej następuje część warsztatowa. Od stycznia do października 2022 roku, Bajkowe Poranki odbywały się w każdą drugą niedzielę miesiąca. Zrealizowano dziesięć wydarzeń stacjonarnie w Centrum Historii Zajezdnia (frekwencja: 318 osób).

b) *Akademia Młodego Naukowca* – cykl warsztatów przeznaczony dla rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zajęcia mają na celu wprowadzić dzieci w fascynujący świat prostych eksperymentów, ale także pokazać im, że nauka to nie abstrakcja. Od stycznia do czerwca w ramach zakończenia cyklu, rozpoczętego w 2021, odbyło się jedno wydarzenie w styczniu 2022 roku stacjonarnie w Centrum Historii Zajezdnia (frekwencja: 13 osób).

c) *Namaluj mi historię 2022* – X edycja konkursu plastycznego pt. „Płynę z nurtem” dla uczniów szkół podstawowych oraz przedszkolaków. Tegoroczne hasło konkursowe ma zachęcić dzieci do prezentacji swoich własnych doświadczeń i skojarzeń związanych z wodą. Konkurs rozpoczął się w kwietniu i trwa do końca września. Rozwiązanie konkursu nastąpiło w połowie października.

d) Zajęcia języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy – od czerwca prowadzone są bezpłatne zajęcia języka polskiego dla uchodźców wojennych z Ukrainy. Do końca okresu sprawozdawczego wzięło w nich udział ok. 400 osób.

e) *Wrocławski Almanach Filmowy* – 6 edycja konkursu współorganizowanego z Liceum Ogólnokształcącym nr I im. Danuty Siedzikówny „Inki” we Wrocławiu, Towarzystwem Edyty Stein i Kinem Nowe Horyzonty pt. „Historie Edyty Stein” na zrealizowanie eseju filmowego dotyczącego życia i twórczości Edyty Stein. Temat konkursu to propozycja, która była związana z obchodami Roku Edyty Stein we Wrocławiu. Chcieliśmy zainteresować młodych ludzi biografią Patronki Europy i jej twórczością.

C) Edukacyjne wydarzenia jednorazowe.

a) *Moje wrocławskie święta* – konkurs dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym, pochodzących z mniejszości narodowych, zamieszkujących Wrocław. Za pomocą pracy plastycznej

uczestnicy ukazywali, jak obchodzą święta, mieszkając we Wrocławiu, bez względu na to, czy myślimy o Bożym Narodzeniu, Chanuce, Chuseoku i innych. Konkurs został ogłoszony na koniec grudnia 2021 roku i trwał do końca stycznia 2022 roku. Rozwiązanie konkursu nastąpiło 18 lutego. Na konkurs zostało nadesłanych 15 prac (6 prac w kategorii przedszkolaki, 9 prac w kategorii klas 1-3).

b) Warsztaty edukacyjne do wystawy „Pamięć wysiedlona” - warsztaty dla szkół ponadpodstawowych związane z wędrującą wystawą "Pamięć wysiedlona" realizowaną we współpracy z czeską organizacją Post Bellum. Zajęcia odbywały się z wykorzystaniem aplikacji ActionTrack w marcu i kwietniu w trakcie trwania ekspozycji.

c) Oferta edukacyjna do wystawy online „Rzeczy pierwsze we Wrocławiu” – oferta edukacyjna do wirtualnej wystawy „Rzeczy pierwsze”, mająca na celu zaprezentowanie nowych technologii i ich możliwości w edukacji. Skierowana jest do szkół ponadpodstawowych i składa się z 16 pytań, nawiązujących do prezentowanej wystawy. Pierwsza odsłona odbyła się podczas wewnętrznego wernisażu 20.05. w Centrum Historii Zajezdnia. Wystawa oraz oferta są dostępne pod adresem: rzeczyprwsze.org.

d) Oferta edukacyjna wystawy „Machiny Leonarda da Vinci” – skierowana do uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. W jej skład weszły dwa rodzaje warsztatów plastycznych adresowanych do grup młodszych, oraz dedykowanego biograficznego oprowadzania adresowanego do każdej grupy zwiedzających.

e) Wystawa „Breslau-Wrocław. Harcerz Władek” – wydarzenie edukacyjne mające na celu uczczenie pamięci Polaków zamieszkujących przedwojenny Wrocław. Odbyło się w Sportowej Szkole Podstawowej im. Władka Zarembowicza we Wrocławiu. W ramach wydarzenia zaprezentowane zostały wystawy mobilne „Polonia Wrocławska” oraz „Pokolenie Baczyńskiego”. W ramach wydarzenia odbyło się spotkanie z młodzieżą oraz oprowadzanie po wystawie.

f) Oferta edukacyjna wystawy „Odra most. Odra granica” – w ramach oferty edukacyjnej stworzona została specjalna ścieżka oprowadzania oraz scenariusz lekcji muzealnej, którą nauczyciel może samodzielnie przeprowadzić na wystawie.

g) Nowa oferta edukacyjna Centrum Historii Zajezdnia – od września dostępna jest nowa oferta edukacyjna CHZ. Została ona poszerzona o nowe zajęcia, warsztaty oraz tematyczne ścieżki oprowadzania. Powstała we współpracy z nauczycielami oraz metodykami z Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

D) Wydarzenia kulturalne

a) Zeszyt/pamiętnik „Dzień dobry we Wrocławiu” – współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną przy stworzeniu publikacji „Dzień dobry we Wrocławiu”, której celem jest indywidualny i subiektywny zapis wrażeń i doświadczeń najmłodszych mieszkańców Wrocławia – przybyszów z innych krajów (w tym uchodźców z Ukrainy). Zwraca uwagę na wielokulturowość (m.in. dzięki obecności Azjatów), tworzy przestrzeń na nowe doświadczenia. Forma ma charakter otwarty i wpisuje się w tzw. koncepcję „książki do pisania”. Pamiętnik koncentruje uwagę odbiorcy na pozytywnych aspektach rzeczywistości, nie prowokuje wspomnień traumatycznych wśród najmłodszych uchodźców. Publikacja powstała w języku polskim i została przetłumaczona na język angielski, ukraiński oraz koreański. Premiera „Dzień dobry we Wrocławiu” miała miejsce w weekend 25-26 czerwca 2022 r.

b) Punkt dla osób z Ukrainy – od marca w Centrum Historii Zajezdnia znajduje się punkt, w jakim w godzinach otwarcia instytucji osoby uchodźcze z Ukrainy mogą spędzić czas. W punkcie znajduje się strefa z zabawkami dla dzieci oraz telewizorem, na jakim puszczane są filmy rysunkowe, na półkach stoją książki w języku ukraińskim, a o godzinach 11:00 i 13:00 od wtorku do piątku mają miejsce warsztaty plastyczne/artystyczne dla dzieci prowadzone przez Ukrainkę. W punkcie odbywają się również wydarzenia kulturalne, np. spotkania autorskie z ukraińskimi twórcami, pisarzami książek dla dzieci.

c) Kurs dla nauczycieli „Od PRL do III RP” - szkolenie dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych, składające się z VII zjazdów w Warszawie, Wrocławiu, Gdańsku i Gdyni. Kurs rozpoczął się we wrześniu 2022 roku i będzie kontynuowany do czerwca 2023. Jego głównym celem jest podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, rozwijanie kompetencji twardych i miękkich w zakresie nauczania historii i WOS. Tematyka zajęć obejmuje okres totalitarnego komunizmu lat 1947-1956, autokratyczne, monopolistyczne rządy PZPR w latach 1956-1989 oraz dzieje oporu społecznego od PRL do czasów III Rzeczypospolitej. Udział w szkoleniu przysporzy nauczycielom narzędzi wspomagających ich w rozbudzaniu zainteresowań uczniów historią Polski. Oprócz treści merytorycznych przekazywanych przez wybitnych specjalistów i pasjonatów w danej dziedzinie, wyróżniającym i niezwykle ważnym walorem kursu jest blok zajęć dedykowanych interaktywnym metodom nauczania, z wykorzystaniem m.in. filmu, infografiki, gier dydaktycznych, przestrzeni miejskiej, sztuk wizualnych czy fotografii i dokumentów życia codziennego.

5. Zbiory

a) muzealia

Oddział		na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec grudnia 2021 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Dary	78	749
	Przekazy	-	-
	Depozyty	-	-
Razem:		78	749

b) zbiory archiwalne i biblioteczne

Oddział		na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec grudnia 2021 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Dary	19 605	2498
	Przekazy	-	-
	Depozyty	-	-
Razem:		19 605	2498

6. Inwentaryzacja, wypożyczenia

A) muzealia

a) nabytki

Oddział		Na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2021 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	78	-	749	-
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		78	-	749	-

b) wypożyczenia

Oddział		Na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2021 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		-	-	-	-

B) zbiory archiwalne i biblioteczne

a) nabytki

Oddział		Na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2021 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	19 605	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	-	-	2498	-
Razem:		19 605	-	2498	-

b) wypożyczenia

Oddział		Na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)		Na koniec grudnia 2021 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	21	-	-	-
Razem:		21	-	-	-

7. Dokumentacja zbiorów: naukowa/ewidencyjna i wizualna

Oddział	Dokumentacja naukowa/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna		Liczba obiektów nieposiadających dokumentacji wizualnej	Liczba obiektów niewpisanych do inwentarza
	Liczba kart ewidencyjnych ogółem	% całości zbiorów	Liczba obiektów w ewidencji ogółem	% całości zbiorów		
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	54 252	21,4	54 252	21,4	221 864	30 845
Razem:	54 252	21,4	54 252	21,4	221 864	30 845

8. Zastosowanie technik informatycznych (wielkość komputerowej bazy danych – jaka część muzealiów jest nią objęta; inne zastosowania).

Nazwa użytkowanej internetowej bazy inwentarzowej: AtoM

Oddział	Liczba rekordów ogółem	% całości zbiorów	w tym:	
			z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	54 252	21,4	54252	252 709
Razem:	54 252	21,4	54252	252 709

Oddział	Na koniec grudnia 2022 Aktualny okres sprawozdawczy			Na koniec grudnia 2021 Poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy		
	Liczba wprowadzonych rekordów	w tym:		Liczba wprowadzonych rekordów	w tym:	
		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	4 505	4 505	0	9 675	1809	7866
Razem:	4 505	4 505	0	9 675	1809	7866

Inne merytoryczne zastosowania technik informatycznych:

9. Konserwacja.

Oddział	Na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)			Na koniec grudnia 2021 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
	Konserwacje			Konserwacje		
	pełne	częściowe	zabezpieczające	pełne	częściowe	zabezpieczające
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	0	-	7866	70	-	1458
Łącznie:	0	-	7866	70	-	1458

Przygotowanie oddzielnych pomieszczeń na magazyny archiwalne Ośrodka, zaopatrzenie ich w oświetlenie energooszczędne, higrometr i nawilżacz powietrza. Utrzymywanie stałej temperatury i wilgotności zgodnych ze standardami przechowywania zabytków i materiałów papierowych. Montaż lamp bakteriobójczych przepływowych NBVE z promieniowaniem UV-C.

10. Ochrona budynków i muzealiów

Budynki Centrum Historii Zajezdnia (tj. budynek Hali Centrum Historii Zajezdnia oraz budynek administracyjny) we Wrocławiu, które są w użytkowaniu Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”, podlegają nadzorowi: w godzinach pracy w ciągu dnia przez Dział Obsługi Centrum Historii Zajezdnia, a w godzinach nocnych przez Sekcję Dozoru Mienia Działu Administracji. Oba budynki są po remoncie i modernizacji (prace zakończone w kwietniu 2016 r.). W odbiorach uczestniczyły wszystkie wymagane przepisami służby, także straż pożarna – nie zgłoszono uwag. Budynki oraz teren wokół budynków administrowany przez Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” podlega całodobowemu monitoringowi wizyjnemu. Poza godzinami pracy załączany jest system antywłamaniowy połączony z systemem szybkiego reagowania (obecnie firmy Juwentus). W budynku Hali zamontowany jest system ostrzegania ppoż. W budynkach oznakowano drogi ewakuacyjne na wypadek pożaru; wszelkie urządzenia są na bieżąco serwisowane oraz raz w roku dokonywany jest przegląd urządzeń ppoż oraz oświetlenia awaryjnego. W budynku administracyjnym zamontowany jest system ostrzegania ppoż oraz kłapa oddymiająca na klatce schodowej.

W dn. 25-27.04.2022 r. Państwowa Straż Pożarna przeprowadziła „Rozpoznanie możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony ppoż na terenie Centrum Historii Zajezdnia oraz czynności kontrolno-rozpoznawcze”. W protokole z powyższego nie stwierdzono nieprawidłowości. W dniu 22.05.2022 r. przeprowadzono praktyczne ćwiczenia ewakuacji z budynku administracji.

11. Współpraca z zagranicą

- A) Platforma Europejskiej Pamięci i Sumienia- Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” jest członkiem PEMC- międzynarodowej organizacji zrzeszającej instytucje publiczne i pozarządowe, które zajmują się historią Europy XX w., w szczególności historią totalitaryzmów: nazistowskiego i komunistycznego oraz dokumentowaniem losów ich ofiar. Dyrektor Marek Mutor pełni funkcję Prezydenta organizacji. W ramach tej współpracy Ośrodek współorganizował ekspozycje wystaw podróżujących: „Century of Martyrs”, „Totalitarianism in Europe” oraz „European Gulag” na terenie Węgier, Czech, Francji, Albanii, Portugalii, Holandii i Rumunii.
- B) „Wrocław i Falstad nie zapomną! Polskie i Norweskie spojrzenie na totalitaryzmy. Działania edukacyjne, badawcze, wystawiennicze, wydawnicze i popularyzatorskie o różnych doświadczeniach Wrocławia i Falstad totalitaryzmu hitlerowskiego i stalinowskiego w okresie II wojny światowej” – to projekt realizowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- C) Wsparcie uchodźców z Ukrainy: prowadzenie punktu pomocowego i świetlicy dla dzieci, udział w zbiórkach darów, organizacja koncertu *Life Will Win* – gwiazd ukraińskiej sceny muzycznej, który zgromadził 15-tysięczną widownię.
- D) Udział pracownika Działu Badawczego Ośrodka Marka Szajdy w *The 10th European Remembrance Symposium "Reconciliation: a Long and Winding Path"*, zorganizowanym przez European Platform of Remembrance and Solidarity, Dublin 1-3 czerwca 2022.
- E) Udział dyrektora Marka Mutora w debacie *Rethinking the Leadership*, Oxford University, Oxford, 28 kwietnia 2022 r.
- F) Udział Dyrektora Marka Mutora w organizowanych przez IDMC-Instituti për Demokraci, Media & Kulturë oraz Konrad Adenauer Stiftung Memory Days w Tiranie oraz konferencji „Communist Myths. Before and after the system change” w dn. 15-17.02.2022 oraz 18.02.2022 r.

- G) Zabezpieczenie archiwów cyfrowych Muzeum Historii Lwowa. W ramach współpracy za zgodą MKiDN Ośrodek przejął pieczę nad cyfrowymi zasobami Muzeum.

12. Działalność promocyjna

A) Reklama zewnętrzna

- a) stała reklama zewnętrzna – wielkoformatowa siatka z nadrukiem przy głównym wejściu do Centrum Historii Zajezdnia zachęcająca do zwiedzenia wystawy głównej,
- b) reklama zewnętrzna czasowa – billboard przed Centrum Historii Zajezdnia promujący aktualne wydarzenia i wystawy,
- c) stała reklama zewnętrzna – słupy ogłoszeniowe przed Centrum Historii Zajezdnia promujący aktualne wydarzenia i wystawy,
- d) stała ekspozycja ulotek reklamujących wystawę stałą w Centrum Historii Zajezdnia,
- e) emisja spotów reklamowych na wyświetlaczach umiejscowionych w autobusach MPK.
- f) ekspozycja plakatów o wystawie „Rzeczy Pierwsze” na siedzeniach w komunikacji miejskich,
- g) ekspozycja na słupach ogłoszeniowych promująca wystawę „Machiny Leonarda da Vinci” – pełna oklejka 8 słupów przez 2 miesiące,
- h) reklama zewnętrzna na słupach ogłoszeniowych stojących na terenie Wrocławia – 4 słupy – promocja aktualnych wydarzeń i wystaw,
- i) ekspozycja plakatów promocyjnych wystawy „Rzeczy Pierwsze” na peronach na dworcu PKP Wrocław Główny,
- j) ekspozycja plakatów promocyjnych wystawy „Machiny Leonarda da Vinci” na peronach na dworcu PKP Wrocław Główny,
- k) ekspozycja billboardów promocyjnych wystawy „Machiny Leonarda da Vinci” na terenie Wrocławia,
- l) reklamy wystawy „Za Wolność naszą i Waszą” na telebimie – ekspozycja podróżująca na terenie Wrocławia,
- m) reklama wielkoformatowa z promocją Centrum Historii Zajezdnia wizerunkowa – sierpień,
- n) reklama wielkoformatowa promująca Centrum Historii Zajezdnia w Brzegu Dolnym,
- o) reklama na siedzeniach w tramwajach – promocja Weekendu Niepodległości w Centrum Historii Zajezdnia oraz wystawy czasowej „Odra most. Odra granica”.

B) Internet

- a) emisja spotu społecznego „Nidy więcej wojny” promującego projekt „Wrocław i Falstad nie zapomną” oraz działalność Ośrodka „Pamięć i Przyszłość, polegająca na nagrywaniu relacji Świadków Historii, w serwisach Facebook i YouTube,
- b) kampania display w serwisach internetowych Gazety Wrocławskiej reklamująca wystawę „Machiny Leonarda da Vinci”,
- c) posty promujące działalność Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w serwisach Facebook i Instagram,
- d) posty promujące wydawnictwa Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w serwisach Facebook i Instagram,
- e) reklama w serwisie turystycznym Niesamowita Polska,
- f) materiał promocyjny na blogu Bartekwpodróży.pl,
- g) seria postów w serwisie Facebook Ads reklamujących działalność wydawniczą Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”,
- h) promocja koncertu „Gwiazda Europy” w mobilnej oraz internetowej wersji „Gazety Wrocławskiej”,
- i) promocja w serwisie Facebook Ads wydarzeń organizowanych przez Centrum Historii Zajezdnia,
- j) reklama w aplikacji mobilnej dla rodziców przewodnik THE BEST OF w Polsce Z DZIECKIEM – Dolny Śląsk,
- k) promocja Remembrance and Future Forum w serwisie Facebook,
- l) reklama działań Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w sieci wyszukiwania Google (Google ADS) w oparciu o tematy Odry, powodzi,
- m) Promocja podcastów „Odra 97”, wystawy czasowej „Odra most. Odra granica”, nowej sekcji wystawy głównej pt. „Powódź '97” oraz publikacji „Pamiętam powódź”,

- n) Koprodukcja serii 14 filmów o zabytkach zgromadzonych na wystawie czasowej „Odra most. Odra granica” i emisja ich online,
- o) promocja programu Ocalone Dziedzictwa. Regionalne Izby Pamięci,
- p) promocja koncertu „Gwiazda Europy” w mobilnej oraz internetowej wersji "Gazety Wrocławskiej".

C) Prasa

- a) reklama na mapkach turystycznych Dolnośląskiej Organizacji Turystycznych dystrybuowanych w informacjach turystycznych we Wrocławiu,
- b) reklama na mapkach turystycznych Niesamowita Polska dystrybuowanych w atrakcjach turystycznych,
- c) reklama prasowa reklamująca wystawę czasową „Machiny Leonarda da Vinci” w magazynie: „Co jest grane”, artykuł prasowy reklamujący wydarzenia w ramach Roku Edyty Stein: „Śladem Edyty Stein” w magazynie: „Co jest grane”,
- d) reklama prasowa reklamująca program Roku Edyty Stein we Wrocławiu na łamach Nowego Życia,
- e) reklama w przewodniku THE BEST OF w Polsce Z DZIECKIEM – Dolny Śląsk,
- f) artykuł sponsorowany nt. wystawy „Powódź 97” oraz życzeń świątecznych w czasopiśmie Nowe Życie,
- g) reklama programu Regionalne Izby Pamięci na łamach Polska Press Grupa – tytuły lokalnych dzienników na ziemiach zachodnich i północnych.

D) Radio

- a) emisja spotów reklamujących wystawę czasową „Machiny Leonarda da Vinci” na antenie MeloRadio,
- b) emisja spotów reklamujących wydarzenie „Majówka w Zajezdni” na antenie MeloRadio,
- c) emisja podcastów dot. Powodzi na antenie Radia Luz,
- d) współpraca redakcyjna z Radiem Rodzina (emisja spotu i seria audycji) – promocja wydarzeń w ramach Roku Edyty Stein,
- e) emisja spotów reklamujących Weekend Niepodległości w Zajezdni wraz z Radosną Paradą Niepodległości na antenie: Radia Wrocław, MeloRadio, Radio Eska, Radio Złote Przeboje,
- f) emisja spotów reklamujących wystawę czasową „Odra most. Odra granica” na antenie Polskiego Radia Wrocław,
- g) emisja spotów reklamujących wystawę czasową „Odra most. Odra granica” na antenie Radio Złote Przeboje
- h) reklama słuchowiska o Edycie Stein na antenie Polskiego Radia Wrocław.

E) Działania bezpośrednio:

- a) ekspozycja materiałów promocyjnych Centrum Historii Zajezdnia w 12 hotelach na terenie Wrocławia,
- b) ekspozycja materiałów promocyjnych Centrum Historii Zajezdnia w 30 punktach kulturalno-turystycznych na terenie Wrocławia,
- c) udział w międzynarodowych targach turystyki odbywających się na terenie Stadionu Wrocław,
- d) udział w otwarciu sezonu turystycznego na Dolnym Śląsku - stoisko Centrum Historii Zajezdnia w Starej Kopalni w Wałbrzychu,
- e) udział w Polskim Dniu w Praga – promocja Centrum Historii Zajezdnia,
- f) udział w Wydarzeniu Ochota na Dolny Śląsk w Warszawie i promocja Centrum Historii Zajezdnia jako miejsca ciekawe do odwiedzenia podczas podróży w Polsce,
- g) ekspozycja wystawy poświęconej Odrze podczas Dnia Odry.

13. Frekwencja.

Oddział	Frekwencja					Sprzedane bilety			
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne	Grupy obcojęzyczne	Wystawy stałe	Wystawy czasowe	Normalny 10 zł	Ulgowy 5 zł	Rodzinny 25 zł	Grupowy szkolny 30 zł
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	36 032	457	35	Wrocław 1945-2016	-	7 293	5 850	528	410
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	2 650	-	-	-	Wrocław pamięta	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	13 960	-	-	-	Machiny Leonarda da Vinci	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	14 408	-	-	-	Rzeczy pierwsze we Wrocławiu	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	1 079	-	-	-	Historie Sybiraków	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	435	-	-	-	Wolność jest w nas	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	4 669	-	-	-	Pamięć wysiedlona	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	10 000	-	-	-	Za wolność Waszą i naszą	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	15 040	-	-	-	Dortmundzk o- wrocławsko- lwowska Fundacja im. św. Jadwigi - 30lecie działalności	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	2 045	-	-	-	Armia Krajowa - największa podziemna armia świata	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajezdnia	1885	-	-	-	Obraz Treblinki w oczach Samuela Willenberga	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”	18 000	-	-	-	Edyta Stein - wielkość w	-	-	-	-

Centrum Historii Zajeżdnia					<i>codziennosci</i>				
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeżdnia	200	-	-	-	<i>Polonia Wroclawska</i>	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeżdnia	2267	-	-	-	<i>Odra-most.Odra-granica</i>	198	466	-	148
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeżdnia	150	-	-	-	<i>Ciemno ptonie</i>	-	-	-	-
Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Centrum Historii Zajeżdnia	600	-	-	-	<i>Richard Demarco. Obywatel kultury</i>	-	-	-	-
Razem:		457	35	1	15	7 293	5 850	528	410
Liczba wejść na stronę internetową	226 446	n/d							
Frekwencja za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy	305 621	n/d							

14. Pracownicy

W aktualnym okresie sprawozdawczym na szkolenia i kursy w całości sfinansowane przez pracodawcę skierowanych zostało 60 osób w przedziale wiekowym 25-40 lat, 22 osoby w przedziale wiekowym 41-55 lat oraz 9 osób powyżej 55 roku życia. Na szkolenia i kursy w części sfinansowane przez pracodawcę skierowane zostały 4 osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat. Jedna osoba w przedziale wiekowym 25-40 lat rozpoczęła studia podyplomowe. Trzy osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat ukończyły kurs językowy w części finansowany przez pracodawcę.

W poprzednim analogicznym na szkolenia i kursy w całości sfinansowane przez pracodawcę skierowanych zostało 23 osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat, 12 osób w przedziale wiekowym 41-55 lat oraz jedna osoba w przedziale wiekowym powyżej 55 lat. Na szkolenia i kursy w części sfinansowanych przez pracodawcę skierowanych zostało 3 osoby w przedziale wiekowym 25-40 lat oraz jedna osoba w przedziale wiekowym 41-55 lat.

Jedna osoba w przedziale wiekowym 25-40 lat ukończyła studia podyplomowe w całości finansowane przez pracodawcę. Jedna osoba w przedziale wiekowym 25-40 lat ukończyła kurs językowy w części finansowany przez pracodawcę, jedna osoba w przedziale wiekowym 41-55 lat ukończyła kurs językowy w całości finansowany przez pracodawcę.

	Na koniec grudnia 2022 (aktualny okres sprawozdawczy)			Na koniec grudnia 2021 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
Wiek:						
Wykształcenie:	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat
Podstawowe	3	1	6	1	1	5
Zawodowe	0	1	1	0	1	3
Średnie	3	2	4	6	2	3
Licencjat	15	1	0	10	1	0
Magisterskie	37	12	4	32	10	2
Poddyplomowe	7	33	1	12	1	0
Doktorat	2	3	0	2	3	0
Habilitacja	0	1	0	0	1	0
Razem:	67	54	16	63	20	13

15. Przedsięwzięcia realizowane z programów MKiDN:

A) Złożone wnioski:

- a) *Wrocławskie oblicza* – Projekt obejmuje stworzenie muralu z postaciami Edyty Stein Krzyża OCD, Dietricha Bonhoeffera, kard. Bolesława i Jerzego Marszałkowicza. Wniosek złożony w ramach PW „Niepodległa”. Kwota wnioskowana: 85 000 zł.
- b) *Modernizacja i degradacja centrów i peryferii Polski Ludowej* - Wniosek składany w ramach programu „Doskonała nauka - Wsparcie konferencji naukowych”. Kwota wnioskowana: 25 780 zł.
- c) *Regionalne Izby Pamięci* – promesa dotacji celowej na lata 2024-2027. Kwota wnioskowana: 8 095 400 zł.
- d) *A co z wartościami? Solidarność* – organizacja corocznego konkursu skierowanego do młodego widza. Kwota wnioskowana: 150 000 zł.

B) Wnioski, które otrzymały dofinansowanie:

- a) *Weekend Niepodległości w Centrum Historii Zajezdnia* – projekt obejmujący sfinansowanie organizacji wydarzeń towarzyszących świętowaniu w Centrum Historii Zajezdnia odzyskania niepodległości. Wniosek składany w ramach PW „Niepodległa: Kwota wnioskowana: 259 000, kwota przyznana: 194 250 zł.
- b) *Zabezpieczenie historycznego zasobu archiwalnego Polskiego Papieskiego Instytutu Kościelnego w Rzymie* - projekt archiwizacyjny. Kwota wnioskowana: 63 000 zł. Kwota przyznana: 50 000 zł.
- c) *Herbert 3.0* – projekt obejmujący produkcję koncertu poświęconego pamięci poety. Kwota wnioskowana: 440 000 zł. Kwota przyznana: 300 000 zł.
- d) *Od PRL do III RP* – Projekt edukacyjny stworzony we współpracy z Fundacją Centrum Solidarności skierowany do nauczycieli szkół ponadpodstawowych. Wniosek o zwiększeniu dotacji podmiotowej. Kwota wnioskowana: 132 725 zł. Kwota przyznana: 125 000 zł.

- e) *Historia mówiona pogranicza* – projekt organizacji konferencji naukowej. Wniosek składany w ramach programu „Doskonała nauka - Wsparcie konferencji naukowych”. Kwota przyznana: 30 410 zł
- f) *Region czy regiony?* – projekt polegający na wydaniu monografii wieloautorskiej *Region czy regiony? Ziemie Zachodnie i Północne (1945-1989)*. Wniosek składany w ramach programu "Doskonała nauka - Wsparcie monografii naukowych". Kwota przyznana: 25 900 zł.
- g) *Biografia i wysiedlenia* - wydanie monografii naukowej "Biografia i wysiedlenia" M. Jakimowicz w ramach programu "Doskonała nauka - wsparcie monografii naukowych". Kwota przyznana: 21 700 zł.
- h) *Dziedzictwa Ziem Zachodnich i Północnych* – wniosek złożony w ramach programu "Społeczna odpowiedzialność nauki - Popularyzacja nauki i promocja sportu": Obejmuje organizację wystawy *Dziedzictwa Ziem Zachodnich i Północnych*. Kwota przyznana: 366 600 zł.
- i) *Regionalne Izby Pamięci* – promesa dotacji celowej na 2023 r. Kwota przyznana: 900 000 zł.
- j) *Dziedzictwo kulturowe Odrzańskiej Drogi Wodnej* – dotacja celowa na projekt poszukiwań nieinwazyjnymi metodami zabytków związanych z żeglugą na Odrze w obrębie administracyjnych granic Wrocławia. Kwota przyznana: 95 000 zł.

16. Inne ważne.

- A) *Dom Edyty Stein* – Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” w ramach 5-letniej umowy z Towarzystwem im. Edyty Stein o współprowadzi program kulturowy *Dziedzictwo Edyty Stein*. Program popularyzuje dziedzictwo patronki i wykorzystujący potencjał miejsca – jej domu rodzinnego. Ośrodek objął opieką ekspozycję stałą i wystawy czasowe.
- B) *Sieć Ziem Zachodnich i Północnych* – konsorcjum instytucji: Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”, Instytutu Zachodniego, Instytutu Śląskiego w Opolu, Centrum Dialogu Przełomy i Instytutu Zachodniego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. Jego działalność zogniskowana jest wokół trzech głównych projektów: programu badawczego, stypendium rezydencji naukowych oraz podróżującej wystawy.
- C) *Kształtowanie europejskiej pamięci o ofiarach systemów totalitarnych* – projekt realizowany ze środków KPRM, polegający na upowszechniania w skali europejskiej wiedzy o historii systemów totalitarnych oraz ich ofiarach poprzez organizację wystaw plenerowych w oraz konferencji międzynarodowej i spotkania grupy roboczej Platformy Europejskiej Pamięci i Sumienia do spraw problematyki muzealnej i edukacji.